

## U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Radana Malíka a soudců JUDr. Barbary Pořízkové a JUDr. Pavla Molka v právní věci žalobkyně: **M. L.**, zast. Mgr. Jiřím Tašlem, advokátem se sídlem Jezuitská 582/17, Brno, proti žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení**, se sídlem Křížová 1292/25, Praha 5, proti rozhodnutí žalované ze dne 12. 10. 2020, č. j. X, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 28. 4. 2022, č. j. 32 Ad 22/2020-58,

### t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.

### O d ů v o d n ě n í :

#### I. Vymezení věci

[1] V projednávané věci je sporné datum vzniku invalidity třetího stupně. Zatímco dle napadeného rozhodnutí náleží žalobkyni důchod pro invaliditu třetího stupně ode dne 8. 7. 2019, tato se domáhá jeho přiznání již od roku 2014 či dříve.

[2] Česká správa sociálního zabezpečení vydala rozhodnutí ze dne 21. 4. 2020, č. j. X (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“), kterým zvýšila žalobkyni od 24. 9. 2019 invalidní důchod pro její invaliditu z druhého stupně na třetí. Proti prvostupňovému rozhodnutí podala žalobkyně námitky.

[3] Žalovaná rozhodnutím ze dne 12. 10. 2020, č. j. X, prvostupňové rozhodnutí zčásti změnila a zčásti potvrdila. Změnila jej tak, že zvýšení invalidního důchodu pro invaliditu třetího stupně přiznala ode dne 8. 7. 2019, zároveň rozhodla, že ode dne 22. 9. 2020 nenáleží žalobkyni výplata sirotčího důchodu na zletilé dítě, jelikož požádalo o výplatu sirotčího důchodu na jeho účet. Ve zbytku prvostupňové rozhodnutí potvrdila.

[4] Krajský soud napadeným rozsudkem zamítl žalobu proti výše uvedenému rozhodnutí žalované jako nedůvodnou. V rámci přezkumu zdravotního stavu žalobkyně nechal krajský soud vypracovat posudek ze dne 21. 7. 2021, sp. zn. SZ/2021/935-BR (dále jen „posudek“). Jeho vypracováním pověřil Posudkovou komisi Ministerstva práce a sociálních věcí, pracoviště v Brně (dále jen „posudková komise“). Posudek potvrdil, že žalobkyně je k datu vydání napadeného rozhodnutí invalidní. Jde o invaliditu třetího stupně, neboť její pracovní schopnosti poklesly o 70 %. Posudek jako okamžik vzniku invalidity třetího stupně určil datum 8. 7. 2019. Podle krajského soudu splnil posudek

všechny formální náležitosti stanovené § 7 vyhlášky č. 359/2009 Sb., kterou se stanoví procentní míry poklesu pracovní schopnosti a náležitosti posudku o invaliditě a upravuje posuzování pracovní schopnosti pro účely invalidity (vyhláška o posuzování invalidity), a posudek komplexně zhodnotil zdravotní stav žalobkyně. Krajský soud se proto se závěrem posudku ztotožnil a podanou žalobu jako nedůvodnou zamítl.

## II. Obsah kasační stížnosti a vyjádření žalované

[5] Žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) napadá výše označený rozsudek krajského soudu kasační stížností z důvodů podle § 103 odst. 1 písm. a) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“). Navrhuje napadený rozsudek zrušit a věc vrátit krajskému soudu k dalšímu řízení.

[6] Stěžovatelka namítá nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku z důvodu, že z něj nevyplývá, na základě čeho shledal krajský soud žalobní argumentaci stěžovatelky nedůvodnou, proč její námitky považuje za liché, mylné či vyvrácené. Krajský soud je povinen vypořádat se se všemi žalobními námitkami.

[7] Nesprávné právní posouzení věci krajským soudem shledává stěžovatelka v tom, že závěry obsažené v posudku jsou nedostatečné. Posudek se zaměřil pouze na posouzení fyzického stavu stěžovatelky a nevypořádal se dostatečně s jejím psychickým stavem. Krajský soud tak podle stěžovatelky pochybil, jestliže nenařídil zpracování revizního posudku nezávislým soudním znalcem.

[8] Žalovaná ve vyjádření ke kasační stížnosti uvedla, že krajský soud postupoval v souladu s právními předpisy, když nechal zpracovat posudek Posudkovou komisí Ministerstva práce a sociálních věcí. Posudková komise dostatečně zohlednila zdravotní problémy stěžovatelky a míru poklesu pracovní schopnosti stanovila přesvědčivým způsobem. Zhoršení zdravotního stavu je dokumentováno až v roce 2019, takže nemohlo k jeho zhoršení dojít dříve. Proto navrhla kasační stížnost zamítnout.

## III. Právní hodnocení Nejvyššího správního soudu

[9] Nejvyšší správní soud posoudil formální náležitosti kasační stížnosti a shledal, že byla podána včas, osobou k tomu oprávněnou, směřuje proti rozhodnutí, proti němuž je podání kasační stížnosti přípustné, z důvodů, které zákon připouští, a stěžovatelka je zastoupena advokátem (§ 102 a násl. s. ř. s.).

[10] Nejvyšší správní soud se po konstatování přípustnosti kasační stížnosti zabýval její přijatelností ve smyslu § 104a s. ř. s., tedy otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Jedná se totiž o věc, v níž před krajským soudem rozhodoval specializovaný samosoudce (§ 31 odst. 2 s. ř. s.).

[11] Podstatný přesah zájmů stěžovatele Nejvyšší správní soud vymezil již v usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006-39, č. 933/2006 Sb. NSS (k uplatnitelnosti zde vyslovených názorů na současnou úpravu srov. např. rozsudek NSS ze dne 10. 6. 2021, č. j. 1 As 124/2021-28). Podstatný přesah bude dán pouze v případech, kdy se kasační stížnost (1) týká právních otázek, které dosud nebyly vůbec či plně řešeny v judikatuře Nejvyššího správního soudu anebo (2) právních otázek řešených dosavadní judikaturou

pokračování

rozdílně. Podstatný přesah zájmů stěžovatele bude dán (3) rovněž v případě potřeby učinit odklon od ustálené judikatury. Konečně bude kasační stížnost přijatelná (4) tehdy, pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele.

[12] Pokud se týče posledního z uvedených typových případů přijatelnosti, zásadní pochybení v napadeném rozhodnutí bude shledáno především tehdy, pokud krajský soud nerespektoval ustálenou a jasnou judikaturu a nelze vyloučit, že k tomuto nerespektování nebude docházet i v budoucnu, nebo krajský soud v konkrétním případě hrubě pochybil při výkladu hmotného či procesního práva. Zároveň však platí, že Nejvyšší správní soud není v rámci hodnocení přijatelnosti povolán přezkoumávat jakékoliv pochybení krajského soudu, ale pouze pochybení tak výrazné intenzity, o němž se lze důvodně domnívat, že kdyby k němu nedošlo, věcné rozhodnutí krajského soudu by bylo odlišné. V rámci posouzení přijatelnosti také z povahy věci není místo pro plnohodnotný věcný přezkum napadeného rozhodnutí, tudíž se v uvedené souvislosti Nejvyšší správní soud omezuje na případy zjevných pochybení krajského soudu.

[13] Stěžovatelka výslovně netvrdí, proč by měla být kasační stížnost přijatelná. Ani Nejvyšší správní soud neshledal, že by byl dán některý z uvedených případů přijatelnosti. Kasační stížnost je tedy nepřijatelná.

[14] Stěžovatelka namítá nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku spočívající v nemožnosti zjistit z něj obsah či důvody, pro které bylo vydáno. Nejvyšší správní soud již ve své judikatuře opakovaně vymezil kritéria nepřezkoumatelnosti (srov. např. rozsudek NSS ze dne 21. 12. 2011, č. j. 4 Ads 58/2011-72, ze dne 29. 3. 2013, č. j. 8 Afs 41/2012-50, ze dne 6. 6. 2013, č. j. 1 Afs 44/2013-30, ze dne 29. 6. 2017, č. j. 2 As 337/2016-64), kdy konstatoval, že se nejedná o požadavek detailní odpovědi na každou dílčí námitku, ale postačí přednést vlastní ucelený argumentační systém, který je dostatečně a logicky vyložen (srov. také nálezy Ústavního soudu ze dne 12. 2. 2009, sp. zn. III. ÚS 989/08). Podstatné je, aby se soud vypořádal se smyslem žalobní argumentace, tedy se stěžejními námitkami, což může v určitých případech konzumovat i vypořádání některých dílčích a souvisejících námitek (např. rozsudek NSS ze dne 24. 4. 2014, č. j. 7 Afs 85/2013-33).

[15] Zdejší soud je na základě výše uvedeného toho názoru, že argumentace krajského soudu je řádně a logicky odůvodněna, přičemž tyto závěry mají oporu jak ve správním spise, tak v platné právní úpravě. Nejvyšší správní soud uzavírá, že z napadeného rozsudku jsou seznatelné úvahy krajského soudu, je z něj zřejmé, z jakých důvodů považoval žalobní námitky za nedůvodné a z jakých důvodů žalobu zamítl. Napadený rozsudek krajského soudu tak není nepřezkoumatelný.

[16] Nejvyšší správní soud připomíná, že posouzení zdravotního stavu, potažmo invalidity, je otázkou odbornou, medicínskou, k níž soud nemá potřebné odborné znalosti; soud proto musí vycházet z odborných závěrů a nemůže si učinit o této otázce posudek sám (viz např. rozsudek NSS ze dne 13. 12. 2018, č. j. 5 Ads 202/2016-29, odst. [19]).

[17] Pro účely přezkumného řízení soudního ve věcech důchodového pojištění posuzuje zdravotní stav a pracovní schopnost fyzických osob Ministerstvo práce a sociálních věcí, které za tím účelem podle § 4 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů, zřizuje jako své orgány posudkové

komise. V jimi vypracovaných posudcích se hodnotí nejenom celkový zdravotní stav a dochované pracovní schopnosti pojištěnce, ale formulují se v něm i posudkové závěry o invaliditě, jejím vzniku, zániku či dalším trvání. Tento posudek je tedy v přezkumném soudním řízení stěžejním důkazem, na nějž je soud při nedostatku vlastní odborné erudice odkázán; proto je zapotřebí klást zvýšený důraz na jeho jednoznačnost, úplnost a přesvědčivost (srov. například rozsudky NSS ze dne 30. 1. 2004, č. j. 5 Ads 34/2003-82, č. 526/2005 Sb. NSS, či ze dne 14. 12. 2017, č. j. 5 Ads 158/2016-57, odst. [25]). Požadavek úplnosti, přesvědčivosti a správnosti posudku spočívá v tom, že se posudková komise musí vypořádat se všemi rozhodujícími skutečnostmi, především s těmi, které posuzovaný namítá, a musí své posudkové závěry náležitě odůvodnit. Z posudku musí být mimo jiné zřejmé, že zdravotní stav posuzovaného byl komplexně posouzen na základě úplné zdravotnické dokumentace i s přihlédnutím ke všem jím tvrzeným obtížím, aby nevznikly pochybnosti o úplnosti a správnosti klinické diagnózy (viz rozsudky NSS z 15. 5. 2013, č. j. 6 Ads 11/2013-20, odst. [15], či č. j. 5 Ads 202/2016-29, odst. [22]).

[18] Argumentace stěžovatelky je založena na polemice s posudkem posudkové komise, který je podle jejího tvrzení nedostatečný. Invalidita třetího stupně jí měla být přiznána již od roku 2014 či dříve. Posudková komise se dle stěžovatelky omezila pouze na fyzický stav a nevypořádala se s jejím psychickým stavem.

[19] Nejvyšší správní soud k tomu uvádí, že posudek posudkové komise se s psychickou diagnózou stěžovatelky vypořádává na straně 8. Při bližším zkoumání dospěla posudková komise po zhodnocení psychického stavu stěžovatelky k závěru, že psychiatrické obtíže nezpůsobují míru poklesu pracovní schopnosti na 70% a více, tedy nedosahují invalidity III. stupně. Psychickým stavem stěžovatelky se také zabýval krajský soud. Nejprve v bodě 12. napadeného rozsudku cituje posudek posudkové komise, následně se k samotnému psychickému stavu vyjadřuje, přičemž ve shodě s posudkem konstatuje, že se jednotlivé míry poklesů pracovních schopností nescítají a posuzuje se ta nejzávažnější. Stěžovatelka proto dle krajského soudu ve vztahu k psychickým obtížím nedosahuje na invaliditu III. stupně, a proto nemohou být tyto psychické obtíže rozhodné pro posouzení data vzniku invalidity III. stupně. Ke zhoršení fyzického stavu stěžovatelky došlo dle závěrů uvedených v posudku až v průběhu roku 2019, konkrétně ode dne 8. 7. 2019. Dle krajského soudu správní orgány při stanovení tohoto data nepochybily. Datum, od kterého byl stěžovatelce zvýšen invalidní důchod z druhého stupně na třetí, je tak v souladu se skutkovým zjištěním. Nejvyšší správní soud se s tímto závěrem ztotožnil.

[20] Výše uvedeným požadavkům vypracovaný posudek dostál, přičemž kasační tvrzení nejsou způsobilá jejich závěry vyvrátit. Ostatně tvrdí-li stěžovatelka v kasační stížnosti, že posudek je nedostatečný a neodpovídá na všechny položené otázky, přičemž nespecifikuje, na které konkrétní otázky posudek nedává odpověď, pak není úlohou zdejšího soudu, aby za stěžovatelku domýšlel argumenty (k tomu srov. rozsudky NSS ze dne 18. 6. 2008, č. j. 7 Afs 39/2007-46, ze dne 15. 2. 2012, č. j. 1 Afs 57/2011-95, ze dne 22. 4. 2014, č. j. 2 Ads 21/2014-20).

[21] Jak je již výše uvedeno, posudek neobsahuje nesrovnalosti, není nesrozumitelný a je dostatečně odůvodněný, a proto krajský soud postupoval správně, když nezadal vyhotovení revizního posudku (srov. rozsudek NSS ze dne 22. 6. 2021, č. j. 5 Ads 106/2021-23, odst. [9]).

pokračování

#### IV. Závěr a náklady řízení

[22] Z uvedených důvodů Nejvyšší správní soud kasační stížnost odmítl jako nepřijatelnou podle § 104a odst. 1 s. ř. s., neboť ke všem projednávaným otázkám stěžovatelkou vznášeným existuje ustálená a jednotná judikatura Nejvyššího správního soudu, kterou krajský soud na projednávanou věc aplikoval korektně.

[23] O náhradě nákladů řízení rozhodl Nejvyšší správní soud v souladu s § 60 odst. 1 větou první s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatelka v řízení nebyla úspěšná. Nemá proto právo na náhradu nákladů řízení. Žalované žádné náklady nad rámec její běžné úřední činnosti nevznikly. Žádný z účastníků tudíž nemá právo na náhradu nákladů řízení.

**Poučení:** Proti tomuto usnesení **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 2. listopadu 2023

JUDr. Radan Malík  
předseda senátu